

SAN MARINO - UTVRDE NA LITICI

Jedna od najmanjih i najstarijih država u Evropi

San Marino je jedna od najmanjih i najstarijih država u Evropi. Ima nešto manje od 32.000 stanovnika. Njen statut je iz 1253. g. koji je i danas na snazi. San Marino je na 739 m visokom brdu Monta Titano osnovao 301. godine kršćanin i klesar Marin s Raba, koji se tu sklonio od progona Dioklecijana, rimskog imperatora. Poslije će tu niknuti neosvojive utvrde, koje se nalaze pod zaštitom UNESCO-a.

Iako nema toliko turista kao ljeti i ne rade mnoge trgovine i restorani zanimljivo je bilo malo detaljnije ga razgledati bez ljetne kiše. Ovaj puta ćemo i prespavati u San Marinu. Auto smo ostavili na parkingu P6 ispred ulaznih vrata Porta della Fratta. Parkingu je mnogo oko zidina staroga

Palazzo Pubblico i državni muzeji

Prvo smo obišli državne muzeje dok su još bili otvoreni. Inače ulaznica je 3€ za svaki ili 9€ za sve (pet muzeja i dvije tvrđave). Nažalost zimi rade samo do 17.00. Glavna atrakcija grada je palača Palazzo Pubblico s tornjem i satom u kojoj je mali muzej, ali i Parla-

Parlament San Marina

Palača Palazzo Pubblico

Utvrdla La Rocca

Utvrde

Penjemo se i do prve utvrde La Rocca, koja je najviša točka unutar zidina staroga grada. Datira još iz 11. st., mada je najveću ulogu imala u 15. stoljeću u borbi s plemićkom obitelji Malatesta iz Riminja. Do 1975. g. bila je i zatvor, a potom je otkriven turizam. Od svibnja do rujna u njoj se može gledati smjena straže. Nažalost već je padao mrak i nije se moglo ući unutra.

Stoga smo samo bacili pogled do druge još više utvrde La Cesta. Podignuta je dva stoljeća kasnije na ruševinama rimskog logora i postupno opasana zidinama stoljećima kasnije. U njoj je i Muzej srednjovjekovnog oružja. Postoji i treća utvrda Montale, ustvari toranj iz 14. st. On je nešto dalje van zidina. Kako je počeo puhati hladan vjetar potražili smo restoran za večeru. U nekoliko nije bilo kuvara jer počinju raditi tek u 19.00 pa smo nakon još jednog obilaska trgova noću završili u Restoranu Bolognese, gdje smo pojeli odličnu pizzu tankog tijesta bez ruba kako se jede u Bolonji i popili čašu spumantea, gaziranoga vina. Cijene vrlo prihvatljive i za naše pojmove. Skuplje su u Istri.

ment San Marina. Izgrađena je 1894. g. na mjestu stare. U njoj se primaju i strani državnici. Nalazi se na najvećem gradskom trgu Piazza Liberta. Na trgu je i Statua Slobode, ženski lik koji u ruci drži zastavu. Spuštamo se i do Državnoga muzeja u Pallazzo Perugini, na Trgu Titano, te još niže do najstarije crkve u San Marinu i muzeja. Nalaze se pored Porta San Francesco iz 1361. g. Tu su i donje zidine i ulazna vrata San Francesco i pored njih privatni muzej Torture.

Žičara

Vraćamo se pored Državnog muzeja i prolazimo pored palača u kojima su ministarstva i uprava države, sve do Stepenica dobrotoljaca (La Scalinita dell'Ara dei Volontari a San Marino) iz 1927. g., koje vode u mali park podno Palazzo Pubblico. Skoro pa jedino drveće u starom gradu, veoma zanimljivo ošišano. Fontanu je poklonio američki narod stanovnicima San Mari-

na. Usječen u stijene je mali amfiteatar, nekadašnje vježbalište strijelaca s lukom, strijelama i samostrijelom. Sada se tu održavaju priredbe. Konačno izbijamo na plato gdje dolazi žičara. Pogled odozgo je veličanstven, kada nema večernje izmaglice. Žičara spaža stari grad s gradićem u podnožju litice. Karta košta 2€. Država San Marino ima 8 malih gradića. San Marino ima svoju seriju novčića eura. Lik koji se nalazi i na novčiću od 2€ iz 2004. g. je Bartolomeu Borghesi, poznati numizmatičar, koji je svoje zadnje dane proveo tu. Njegov spomenik se nalazi na platou.

Katedrala

Penjemo se i do trga Piazza Domus Plebisi, na kojem je bazilika Saint Martina ili Katedrala s početka 19. st. Zavirujemo unutra, a potom ćemo paralelno gornjim zidinama, koje se nalaze na samoj vertikalnoj provali. Oko nas posvuda restorani i dučani suvenirima, pićima i ženskim torbicama. San Marino kažu da nema poraza pa trgovci to ističu kao prednost da kupite robu. Cijene zaista nisu visoke, jer je filozofija zašto da netko kupi jednu bocu za 5€ kada može 3 boce za 10€. Obično su to voćni likeri, amareto, vino. Prolazimo i pored privatnih muzeja voštanih figura i kurioziteta s dosta visokim cijenama ulaznica za veličinu i ono što nude.

Tekst i slike Boris Pletikosa

www.pletikosa.com